

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Cdo/138/2019
Identifikačné číslo spisu: 2213210664
Dátum vydania rozhodnutia: 29.03.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Rudolf Čirč
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:2213210664.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne MLM Real spol. s r. o., so sídlom v Bratislave - mestskej časti Ružinov, Košická 58, IČO 44 093 683, zastúpenej splnomocnenkyňou ADAUS, s. r. o., so sídlom v Bratislave - mestskej časti Ružinov, Miletičova 5B, IČO: 36 731 544, proti žalovaným 1/ B. V., trvale bytom v B. - V., V. XXXX/X, 2/ E. A., trvale bytom v O. X. XXX a 3/ B. B., trvale bytom v B. XXX, o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy, vedenom na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 6C/183/2013, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 5. decembra 2018 sp. zn. 24Co/104/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému 1/ náhradu trov dovolacieho konania vo výške určenej súdom prvej inštancie.

Žalovaným 2/ a 3/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Dunajská Streda (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 3. októbra 2017 č. k. 6C/183/2013-239 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia neplatnosti kúpnej zmluvy uzavretej medzi žalovanými 2/ a 3/ ako predávajúcimi a žalovaným 1/ ako kupujúcim a bližšie identifikovanej v petite žaloby (v časti prevodu vlastníckeho práva k pozemkom zapísaným na LV č. XXX pre okres Dunajská Streda a obec a katastrálne územie Trstená na Ostrove ako parcely registra „C“ č. XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX a XXX/XX - zastavané plochy a nádvoría vo výmerách 170 m², 109 m², 1.533 m² a 218 m² ďalej tiež len „sporné pozemky“), ktorej vklad bol príslušným katastrálnym úradom povolený 18. apríla 2012 pod V-1274/12. Výslovil, že všetci žalovaní majú voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% a že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Rozsudok odôvodnil vo veci samej právne ust. § 80 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku, platného a účinného v čase podania žaloby (zákona č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej tiež len „O. s. p.“) a § 137 písm. c/ Civilného sporového poriadku (zákona č. 160/2015

Z. z. v znení zákona č. 87/2017 Z. z. a dnes už i ďalších zákonov, ďalej tiež len „C. s. p.“); vecne mal potom za to, že žalobkyni chýbal naliehavý právny záujem na požadovanom určení (ako nutný procesný predpoklad určovacej žaloby). Právne postavenie žalobkyne, ktorej v čase začatia konania nasvedčovalo vlastnícke právo k stavbám postaveným na sporných pozemkoch, by sa totiž požadovaným určením nezmenilo, nakoľko na tomto by nič nezmenilo, či vlastníkmi budú bývalí vlastníci a predávajúci z kúpnej zmluvy, alebo ním je terajší vlastník a kupujúci. Na zabránenie tvrdenému protiprávnemu stavu poškodzovania vlastníctva žalobkyne žalovaným 1/, resp. jeho odstránenie má žalobkyňa iné možnosti, nie je to však dôvod na určenie neplatnosti kúpnej zmluvy a navyše výsledkom iného konania vedeného súdom prvej inštancie pod sp. zn. 11C/461/2014 bolo určenie vlastníckeho práva k stavbám, ktorých vlastníčkou bola v čase začatia konania v prejednávanej veci žalobkyňa, v prospech tretej osoby (Poľnohospodárskeho družstva v Jurovej); dôvodil tiež súd prvej inštancie, ktorý rozhodnutia o trovách konania odôvodnil právne ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 C. s. p. a vecne výsledkom konania (plným neúspechom žalobkyne spojeným so vznikom nároku na náhradu trov konania žalovaným).

2. Krajský súd v Trnave (ďalej tiež len „odvolací súd“ a spolu so súdom prvej inštancie tiež len „nižšie súdy“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 5. decembra 2018 sp. zn. 24Co/104/2018 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 aj 2 C. s. p. potvrdil (ako celok) a vyslovil, že všetci žalovaní majú voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Nad rámec stotožnenia sa i s odôvodnením napadnutého rozsudku a zopakovania tiež citácie rozhodných ustanovení, použitých už súdom prvej inštancie doplnil, že nebol daný žiaden z oboch uplatnených odvolacích dôvodov (podľa § 365 ods. 1 písm. b/ a h/ C. s. p., t. j. že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces). Okrem pomerne podrobného teoretického zdôvodnenia účelu a zmyslu určovacích žalôb i problematiky naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení odvolací súd zdôraznil, že za stavu založenia sporu medzi stranami (najmä žalobkyňou a žalovaným 1/) ich nezhodami pri výkone vlastníckeho práva k nimi vlastneným nehnuteľnostiam (podľa stavu v čase začatia konania) bolo treba za správny považovať názor súdu prvej inštancie o existencii iných právnych prostriedkov obrany žalobkyne proti takémuto stavu (ktorý žalobkyňou zvolená určovacia žalo-ba nezmení) a v zmysle záverov už konštantnej judikatúry národných aj nadnárodných súdov (s príkladnými odkazmi na niektoré rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, ďalej tiež len „ústavný súd“) súd nemá povinnosť dať odpoveď na všetky stranami nastolené otázky, ale takáto povinnosť sa týka len podstatných a relevantných argumentov. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil právne ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 C. s. p. a vecne úspechom žalovaných aj v odvolacom konaní.

3. Proti takémuto rozsudku podala žalobkyňa (ďalej tiež „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z ustanovení § 420 písm. f/ aj § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. Vytýkanú tzv. zmätočnosťnú vadu podľa nej založilo nedostatočné odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu (resp. i súdu prvej inštancie), ktoré sa v rozpore s ust. § 387 ods. 3 C. s. p. nevysporiadalo s otázkou ohrozenia vlastníckeho práva, keď žalobkyňa naďalej trvá na tom, že určenie neplatnosti kúpnej zmluvy by viedlo k stabilizácii vzťahov medzi ňou a žalovaným 1/ (?) a ide tu o vhodný procesný nástroj ochrany práva žalobkyne. Právnu otázkou dosiaľ dovolacím súdom neriešenou, od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, je potom podľa žalobkyne otázka, či zakladá dostatok právneho záujmu na určení neplatnosti kúpnej zmluvy na strane žalobcu skutočnosť, keď vlastník prevedie pozemok, na ktorom má žalobca stavbu, úmyselne za účelom, aby nadobúdateľ nehnuteľnosti neoprávnene zasahoval do vlastníckeho práva žalobcu (pričom správnu odpoveďou na takúto otázku podľa dovolateľky je, že v takomto prípade treba usudzovať na dostatok naliehavého právneho záujmu). Navrhla vydanie uznesenia (?), ktorým by Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) napádaný rozsudok odvolacieho súdu zmenil a kúpnu zmluvu uvedenú v žalobe určil za neplatnú.

4. Žalovaný 1/ navrhol dovolanie odmietnuť, majúc za to, že toto nie je prípustné pre nenaplnenie žiadneho z ním uplatnených dovolacích dôvodov, keď žalobkyňa tvrdeniami z dovolania len zastiera stav svojej nespokojnosti s rozhodnutím oboch nižších súdov v jej neprospech a mlčí o tom, že v skutočnosti

nie je (pre nedostatok svojho vlastníctva ani k stavbám na sporných pozemkoch) nositeľkou žiadneho práva (ktoré by mohlo byť ohrozené a za pomoci ňou podanej určovacej žaloby sa chrániť).

5. Žalovaní 2/ a 3/ dovolacie návrhy nepodali.

6. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala za účinnosti C. s. p. v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C. s. p.) strana, v ktorej neprospech bol vydaný napádaný rozsudok odvolacieho súdu a tu inak aj jemu predchádzajúci rozsudok súdu prvej inštancie (§ 424 C. s. p.) a to za splnenia podmienky jej zastúpenia i spísania dovolania na to určenou osobou (§ 429 ods. 1 C. s. p. v spojení s príslušnými ustanoveniami zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii - v znení neskorších zmien a doplnení), skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou C. s. p.), či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na odôvodnenie, prečo bol podľa neho namieste takýto postup (§ 451 ods. 3 veta prvá C. s. p.), uvádza nasledovné:

7. Aj za účinnosti C. s. p. (podobne ako skôr za účinnosti O. s. p.) treba dovolanie považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani sebou samým) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (v tejto súvislosti porovnaj napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012 a 7Cdo/92/2012).

8. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 C. s. p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) na-padnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 C. s. p.

9. Podľa § 420 písm. f/ C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

11. Podľa § 431 ods. 1 C. s. p. dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení a podľa odseku 2 rovnakého ustanovenia sa dovolací dôvod vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada; podľa § 432 ods. 1 C. s. p. potom dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci a podľa odseku 2 tu spomínaného ustanovenia sa dovolací dôvod vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

12. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú dovolaním namietanú procesnú (tzv. zmätočnosťnú) vadu, sú a/ nesprávny procesný postup súdu, b/ následok postupu pod a/ v podobe znemožnenia strane sporu realizovať jej patriace procesné práva, či prinajmenšom niektoré z nich a c/ miera (intenzita) zásahu, pri ktorej už je namieste konštatovanie porušenia práva strany sporu na spravodlivý proces.

13. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky

poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces, ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05).

14. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra pojednania veci (to, ako súd viedol konanie alebo spor) znemožňujúca účastníkovi (strane sporu) realizáciu jej procesných oprávnení a mariača možnosti jej aktívnej účasti na konaní.

15. Na to, aby mohlo dôjsť ku konštatovaniu zaťaženia konania pred súdom vadou podobe porušenia nesprávnym procesným postupom súdu práva strany sporu na spravodlivý proces, musí byť daná jednak príčinná súvislosť medzi nesprávnym procesným postupom súdu a upretím strane sporu niektorého z jej prináležiacich procesných práv, okrem toho tu však musí byť aj zákonom predpokladaná intenzita zásahu do práv, odôvodňujúca záver, že nebyť takéhoto zásahu, strane sporu by sa dostalo možnosti uplatniť tie argumenty alebo námietky, ktoré pre nenáležitý postup odvolacieho súdu (resp. aj súdu prvej inštancie) museli byť uplatnené až dovolaním.

16. V pojednávanej veci nešlo podľa dovolacieho súdu usúdiť na splnenie žiadnej z takýchto podmienok; keďže za správny a procesnému právu plne zodpovedajúci treba považovať procesný postup spočívajúci vo venovaní sa oboch nižších súdov primárne otázke existencie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. V zmysle záverov ustálenej rozhodovacej praxe súdov, na ktorých ani v tejto konkrétnej veci nie je žiaden dôvod čokoľvek meniť, totiž ide o základný procesný predpoklad určovacej žaloby, bez splnenia ktorého nie je možné (je vylúčené) zaoberanie sa takouto žalobou vecne. Nepreukázanie naliehavého právneho záujmu a nemožnosť usudzovať ani na niektorý z prípadov, v ktorých sa existencia takého záujmu prezumuje (predpokladá), preto musí viesť k bezodkladnému zamietnutiu žaloby (bez ďalšieho a teda aj bez vykonávania navrhovaného dokazovania, majúceho v pojednávanej veci slúžiť výlučne na preukázanie vecnej opodstatnenosti požiadaviek žalobkyne a nie aj na preukázanie existencie naliehavého právneho záujmu), ktoré jediné je tiež v súlade so zásadou procesnej ekonomiky (tu porovnaj tiež článok 17 Základných princípov C. s. p.). Akceptovanie takéhoto postupu súdu prvej inštancie odvolacím súdom vrátane uvedenia dôvodov, prečo sa tak stalo, preto znaky nesprávneho procesného postupu predpokladaného ustanovením § 420 písm. f/ C. s. p. nemalo.

17. Len pri striktno formalistickom nazeraní a zjednodušenom videní za hranicou únosného by pritom šlo dať dovolateľke za pravdu v tom, že nižšie súdy neposkytli v odôvodneniach svojich rozsudkov odpoveď na jej špecifický argument o ohrození jej vlastníckeho práva (ktoré opomenutie by v prípade relevancie argumentu, ktorý mal takto ostať nepovšimnutý, zakladalo tiež porušenie povinnosti odvolacieho súdu normovanej v § 387 ods. 3 C. s. p.), pri dostatočne analytickom prístupe najmä k odôvodneniu rozsudku odvolacieho súdu bolo ale namieste usúdiť na presný opak toho, čo sa tvrdilo v dovolaní.

18. Odvolací súd totiž v rámci svojho viac-menej teoretického exkurzu k problematike naliehavého právneho záujmu uzavrel, že určovacie žaloby majú opodstatnenie iba v prípadoch ohrozenia práva a naopak pri porušení práva už spravidla prichádzajú do úvahy len žaloby na plnenie, tým, čo však v takejto jeho argumentácii zaznelo len implicitne, bolo to, čomu dovolateľka evidentne nevenovala buď žiadnu alebo len minimálnu pozornosť a síce, že stavom ohrozenia práva (tu vlastníckeho), odôvodňujúcim prípustnosť jeho ochrany žalobou dnes upravenou v § 137 písm. c/ C. s. p., nemožno rozumieť jeho ohrozenie v akomkoľvek zmysle (najmä nie v tom najširšom možnom, kedy by do

takéhoto pojmu šlo zahrnúť akýkoľvek predstaviteľný zásah do práva), ale len zásah do samej podstaty (základu) práva (pri ktorom je popieraná jeho samotná existencia, teda nie poškodzovaný alebo ohrozovaný predmet vlastníckeho práva a potreba odstránenia právnej neistoty žalobcu tu súvisí s nutnosťou ustálenia, či právo na jeho strane naozaj je - t. j. existuje, alebo toto je naopak len domnelým a v skutočnosti svedčí niekomu inému). Práve v tom tkvela podstata argumentácie oboch nižších súdov, viažuca sa ku skutkovému základu žaloby, v rámci ktorého boli tvrdené zásahy do vlastníckeho práva žalobkyne, tie ale nemali spočívať v popieraní vlastníckeho práva žalobkyne, ale spôsobovať rôzne komplikácie pri výkone takéhoto práva (na zamedzení ktorým ale neslúži a ani nemôže slúžiť určovacia žaloba, ale len žaloba na plnenie, resp. zdržanie sa určitého správania tým, kto do vlastníckeho práva niekoho iného preukázateľne a bez oprávnenia tak činiť zasahuje). Pre úplnosť v tejto časti možno ešte uviesť, že príhodným nebolo ani poukazovanie dovolateľkou na ustanovenie § 126 O. z. (Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení), ktoré je len všeobecnou úpravou práva vlastníka na ochranu pred neoprávnenými zásahmi, avšak bez toho, aby z neho šlo vyvodit' konkrétny a okolnostiam konkrétnej veci primeraný spôsob ochrany a tiež bez toho, aby ono samo zakladalo naliehavý právny záujem na určovacej žalobe.

19. Vo vzťahu k tvrdenej nedostatočnosti odôvodnenia (nepreskúmateľnosti) rozsudkov nižších súdov je potom žiadúce uviesť, že pôvodne čiastočne rozdielna a až neskôr zjednotená rozhodovacia prax najvyššieho súdu dospela - hoc aj ešte v režime O. s. p. - k záveru, že diskutovaný pojem „procesný postup“ (približený už pod 14. zhora) principiálne nemožno vykladať extenzívne - jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu (v tejto súv. por. najmä stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 3. decembra 2015, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako R 2/2016, podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá tzv. zmätočnosťnú vadu, skôr tvoriacu súčasť § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. len výnimočne).

20. V prejednávanej veci ale o prípad spomenutej výnimočnosti a teda ani o prípad potreby postupu v intenciách druhej vety stanoviska R 2/2016 (na rozdiel od vety prvej použiteľnej aj v podmienkach novej úpravy civilného procesu, účinné od 1. júla 2016) ísť nemohlo, keď výnimka sa má týkať len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné i podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, o aký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“, prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“, resp. ak odôvodnenie rozhodnutia obsahuje výkladom neodstrániteľné rozpory (protirečivosti). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05) a právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

21. V posudzovanom prípade pritom obsah spisu neposkytoval žiaden podklad pre (prípadný) záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p., pričom za takúto vadu taktiež v zmysle záverov ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (od ktorej niet dôvodu sa odchyľovať) nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa (ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivo, o taký prípad tu ale nešlo).

22. Pokiaľ dovolateľka zastávala názor o prípustnosti ňou podaného dovolania aj podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., k tomuto je žiadúce uviesť, že z pohľadu posudzovania prípustnosti dovolania jednotiacim prvkom pre všetky dovolania podávané z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci (nerozhodno, či pre tvrdený odklon odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., pre doterajšie neriešenie problému dovolacím súdom podľa písmena b/ rovnakého ustanovenia alebo napokon pre stav rozdielnosti rozhodovania dovolacieho súdu podľa písmena c/) je to, že u otázky riešenej podľa dovolateľa odvolacím súdom

nesprávne musí ísť o otázku právnu (questio iuris) a zároveň otázku pre rozhodnutie odvolacieho súdu rozhodujúcu (teda takú, na ktorej určitom posúdení závisel celkom konkrétny spôsob rozhodnutia o odvolaní, kým pri inom jej posúdení by bol očakávateľným úplne iný výsledok odvolacieho konania). Z už uvedeného plynie, že spôsobilým predmetom dovolacieho prieskumu nie sú a prípustnosť dovolania pre nesprávne právne posúdenie veci nezakladajú ako otázky skutkové (questio facti), tak ani také právne otázky, od ktorých rozhodnutie odvolacieho súdu nezáviselo (otázky len akademického rázu). Napokon tu platí, že ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo na riešení viacerých (prinajmenšom dvoch) právnych otázok, z ktorých riešenie každej je spôsobilé podporiť zvolený spôsob rozhodnutia a to i samostatne, za iný než akademický spôsob položenia rozhodnej právnej otázky dovolaním možno považovať len taký, pri ktorom dovolateľ nastolí obrazne „na pretras“ všetky (obe) otázky, u oboch vytkne odvolaciemu súdu nesprávnosť ich riešenia a sám poskytne alternatívny spôsob riešenia takýchto otázok vrátane argumentácie na jeho podporu.

23. Pri takomto nazeraní na problém síce dovolateľke nešlo vyčítať, žeby sa o sformulovanie podľa nej dosiaľ dovolacím súdom neriešenej otázky nepokúsila, práve urobenie súčasťou takejto otázky aj tvrdenia o (nepreukázanej) pohnútko nadobudnutia vlastníctva sporných pozemkov žalovaným 1/ v podobe úmyslu neoprávnene zasahovať do vlastníckeho práva žalobkyne (zjednodušene jej „škodiť“) ale robilo z nastolenej otázky otázku primárne skutkovú (závislú na výsledkoch dokazovania a z dovolacieho prieskumu na základe dovolania podľa § 420 aj § 421 C. s. p. vylúčenú).

24. Navyše v tomto konkrétnom prípade nešlo ponechať bez povšimnutia ani záver odvolacieho súdu z uznesenia zrušujúceho uznesenie o prerušení konania v prejednávanej veci do skončenia konania súdu prvej inštancie sp. zn. 11C/461/2014, podľa ktorého sa v takomto konaní rieši platnosť nadobúdacieho titulu žalobkyne k vlastníctvu stavieb na sporných pozemkoch (bod 13. odôvodnenia uznesenia Krajského súdu v Trnave z 21. marca 2017 sp. zn. 9Co/15/2017 na č. l. 225 p. v. spisu) a súvisiaci záver súdu prvej inštancie o strate vlastníckeho práva žalobkyne k stavbám, od vlastníctva ktorých táto odvodzovala tvrdý naliehavý právny záujem na požadovanom určení, v dôsledku právoplatného rozsudku v konaní vedenom takýmto súdom pod sp. zn. 11C/461/2014. V takejto situácii by ani prípadné zodpovedanie dovolaním položených otázok spôsobom preferovaným dovolateľkou nemohlo nič zmeniť na tom, že v čase po určení vlastníckeho práva k stavbám na sporných pozemkoch v prospech tretej osoby by tu už naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení nebolo (aj v prípade jeho skoršej existencie, o aký prípad tu ale z dôvodov už priblížených vyššie nešlo) a toto by aj za stavu možnosti nazerania na dovolaním položenú a podľa dovolateľky dosiaľ dovolacím súdom neriešenú otázku ako na otázku právnu spôsobovalo len jej akademický charakter (bez možnosti ovplyvnenia akýmkoľvek spôsobom jej riešenia výsledku konania v tejto konkrétnej veci).

25. Dovolaciemu súdu preto za opísanej situácie neostávalo iné, než dovolanie žalobkyne (ako celok) podľa § 447 písm. c/ C. s. p. ako neprípustné odmietnuť.

26. Rozhodnutia o trovách dovolacieho konania v podobných prípadoch dovolací súd štandardne neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.), v tomto prípade sa však žiada urobiť výnimku a uviesť, že pre zavinenie výsledku dovolacieho konania obdobného jeho zastaveniu žalobkyňou (jej neprípustným dovolaním) nárok na náhradu trov tohto konania vznikol žalovaným (podľa § 256 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 453 ods. 1 C. s. p.), z ktorých ale žalovaným 2/ a 3/ preukázateľne žiadne trovy nevznikli (takže v ich prípade bolo namieste i v súlade s už spomínaným základným princípom procesnej ekonomie a tiež judikátom R 72/2018 konečné rozhodnutie o nepriznaní náhrady) a na rozhodnutie predpokladané úpravou z § 262 ods. 1 C. s. p. preto bol dôvod len v parciálnom (čiastkovom) procesnoprávnom vzťahu medzi žalobkyňou a žalovaným 1/.

27. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.